

Publicerad 2005-10-08 13:09 av JML

Det är sommar 1976

Vi seglar med pappa

Vi bor på en stor båt. Jag sitter på däck med flytvästen på och kisar mot solskenet som glittrar i det blåa havet. Några fiskmåsar skrävar ovanför mitt huvud. Båten gungar när vi seglar fram och jag vänder mig om och ser min bror och en annan pojke som skrattande åker fram och tillbaka över däck, sittandes i två ölbackar. Pojkarna kiknar av skratt när de far över golvet. Mina läppar är torra och nariga, det stramar lite när jag ler. Jag hör folk komma uppför trappan under däck och snart är jag omringad av nakna vuxna som ropar att de vill bada. Kapten som stått vid rodet kastar i ankaret och stannar skeppet. De nakna kastar sig i vattnet och jublar när de träffar vattenytan.

- Det är iskallt! Men skönt! Hoppa i! ropar en av kvinnorna och flera av männen slänger av sig kläderna och dyker i. Jag tittar på de simmande människorna. De verkar så modiga och glada. Jag skulle också vilja lära mig simma så att jag kan slänga mig i vattnet och flyta runt där med de andra. Min bror har rest sig ur ölbacken och står bredvid mig och tittar. Om jag hade varit han hade jag hoppat i, för han kan ju simma. Jag frågar om han inte ska bada men han skakar på huvudet.

De badande tar sig upp genom att klättra på repstegar som slängs i från skeppet. Folk på däck hjälper kvinnorna över relingen och de virar huttrande in sig i tjocka yllefiltar. Jag tittar på en kvinna som är blek och vacker. Hon böjer sig fram och vrider vattnet ur sitt långa bruna hår och det blir en stor pöl på däck. Solen glittrar i vattenpölen som rinner ut i en smal fåra i golvet lutning. Kvinnan står naken framför mig och jag tittar på hennes små runda bröst med bröstvårtor som är som små bruna knoppar mot hennes vita hy. Mellan benen har hon en buske med lockigt mörkt hår och när hon sträcker armarna över huvudet kan jag se att hon har mörkt hår även i armhålorna. Jag vet att jag också kommer att få bröst och hår när jag blir stor och jag tycker att det är spännande. Hon sveper en handduk om sig och sätter sig och blundar mot solen bredvid mig.

En kvinna med långt ljust hår kommer bärandes på en bricka med rykande kaffemuggar. Den mörka kvinnan reser sig och hämtar en kaffemugg och rufsar mig i håret när hon går förbi. Hon sätter sig igen och värmer fingrarna runt muggen och jag får smaka lite av hennes kaffe. Det är svart och starkt och jag hostar. Min bror flinar åt mig för han dricker kaffe precis som de vuxna, fast han har mycket mjölk och socker i för att det ska smaka godare.

När alla kommit ombord igen lättar vi ankar och seglar vidare. Det är lunchdags och brödkivor med skivat kokt ägg och kaviar delas ut till alla. Min pappa dyker upp med en tjock bok i handen. Han kisar mot solen och ser yrvaken ut. Jag får smaka av hans öl, det är beskt och vuxet. Han ger mig ett glas hemmagjord jordgubbssaft i stället, den är söt och god. Den blonda kvinnan säger till pappa att han borde klä på mig så att jag inte bränner mig i solen. Pappa säger åt mig att ta på mig den långärmade tröjan och jag lyder. Mina axlar svider lite när jag drar på mig tröjan som är trång. Jag tittar ner på mina revben som syns genom tyget. Pappa sätter på mig en solhatt som är orange. Jag tar av mig mina röda gymnastikskor och mina blommiga strumpor och däckets är varmt under fötterna. Jag spretar med tårna som är målade med farmors rosa

nagellack. Det har börjat flagna lite på stortårna. Det luktar fränt från däck och pappa säger att det är tjära som luktar när den värms i solen. Flera av kvinnorna tar av sig filtarna och lägger sig på rygg på däck med bara trosor på. Jag tittar på deras bröst. Några har stora bröst, andra har små. Jag undrar om mina bröst kommer att bli långa eller platta och om mina bröstvårtor kommer att vara bruna eller skära. Mamma har små bröst men mormor har stora. Farmor har bröst som är lagom stora. Jag vill se ut som farmor när jag blir stor. Simma i havet i en glittrande baddräkt och vifta med tår med rosa nagellack på bruna fötter. Fast jag vet inte hur farmor ser ut under baddräkten. Hon solar aldrig naken.

På kvällen samlas alla under däck vid det stora träbordet i mitten av rummet med fasta långbänkar längs varje sida. Rummet lysas upp av stearinljus och fotogenlyktor. Jag tuggar försiktigt på bröd, potatis, kött och grönsaker, för jag har en lös framtant. De vuxna dricker rödvin och när det är dags för kaffe på maten tar Sjung-Lars fram sin gitarr och börjar spela. Jag lyssnar på några män som pratar om "samhället" och några kvinnor som pratar om "kampen". Min bror spelar kort med en annan pojke. "Finns i sjön!" hör jag dem ropa.

Jag kryper upp i pappas knä och suger på tummen. Pappa verkar lite sorgsen och jag känner på hans andedräkt att han har varit uppe på däck och rökt en cigarett. En skäggig man kommer och sätter sig bredvid oss och börjar prata med pappa om något som jag inte förstår. Jag hör orden "vårdnadstvist" och "sotanterna". Jag glider ner ur pappas knä och går bort till min sovkoj.

Vaknar av att jag är kissnödig. Går upp och ser att några barn gått och lagt sig, medan de vuxna sitter kvar vid bordet och samtalar lågt. Pappa talar fortfarande med samme skäggige man och han märker inte när jag går förbi honom uppför trappan.

Uppe på däck hittar jag en potta och toalettpapper och när jag är klar sträcker jag mig över relingen och tömmer pottan i vattnet. En lång man kommer emot mig och spänner ögonen i mig. Han spärrar vägen för mig när jag ska gå nerför trappan. Jag vågar inte titta upp utan sänker blicken och stirrar på mina bara fötter i mörkret. Han tar mig hårt i axeln.

- Har du ingen flytväst? Du vet väl att du måste ha flytväst när du är på däck? säger han så strängt att jag nästan börjar gråta. Jag nickar och sliter mig loss och skyndar nerför trappan, rusar in till min koj och slänger täcket över mig. Pappa har sett mig och kommer och sätter sig på sängkanten. Han frågar hur det är och jag viskar att jag vill att han ska sjunga för mig. Han förklarar att han är upptagen med att prata om en sak och han undrar om det går bra om Sjung-Lars kommer i stället. Jag nickar.

Efter en stund kommer Sjung-Lars och sätter sig med gitarren i famnen. Han är bullrig och luktar piptobak när han skrattar mot mig. Han har rött hår och mustasch och jag är lite rädd för honom. Jag drar upp täcket till nästippen och blundar. Sjung-Lars spelar och sjunger "Sov lilla Totte" som pappa brukar sjunga. Jag slappnar av och somnar nästan. Han spelar mjukt och tyst i sista versen och jag vet att sången snart är slut... Hans röst är svag och nästan viskande:

"Somna så kommer snart John Blund, till en otäck hund...DA DA DA RAM TAM TAAAAAAA!!!!!" Jag rycks brutalt ur min sömn och får hjärtat i halsgropen när Sjung-Lars plötsligt brölar och slår an hårda

ackord på gitarren. Flera av barnen sätter sig yrvaket upp i sina sovkojor och tittar förvånat på honom och han skrattar bullrigt åt oss och sveper det sista ur vinflaskan innan han går sin väg. Mitt hjärta bankar hårt i bröstet och jag har svårt att lugna ner mig igen. Går upp till pappa och försöker sätta mig i hans knä, men han sätter avvärjande händerna framför sig så att jag inte kan klättra upp. Han är uppslukad av samtalet med den skäggige mannen men jag viskar i hans öra.

-Sjung-Lars spelade så högt att jag blev rädd! Pappa skakar på huvudet och lägger en arm om mina axlar och kramar mig lite. Han fortsätter att prata med skäggmannen och jag ger upp och går och lägger mig igen och somnar med snuttefilten i handen och tummen i munnen. På natten vaknar jag till när min bror kryper ner och lägger sig skavfötters med mig och vrider runt i kojor innan han suckar tungt några gånger och somnar.

Nästa morgon stannar vi vid en ö och alla går i land. En stig i gräset leder fram till en vit fyr och vi går dit. Jag snubblar i mina träskor och håller pappa i byxbenet. Han har ljusbruna manchesterbyxor med utsvängda ben. Jag tittar i marken för att inte ramla över någon sten eller rot på stigen. Min bror och hans kompis springer runt och min bror har indianfjädrar på huvudet och slår med handen för munnen medan han ylar "A-WOW-WOW-WOW" och kompiserna i cowboyhatt jagar honom. Jag har också indianfjädrar i ett band i pannan men jag är inte med och leker utan går med de vuxna in i fyren. Det är kallt där inne och en stentrappa leder upp till tornet. Jag går ut igen och sätter mig på en sten och väntar medan de andra går uppför trappan. På en liten vit blomma i gräset ser jag en nyckelpiga som jag lyckas få att krypa över på mitt pekfinger. Jag håller upp fingret i luften och när nyckelpigan flyger iväg blundar jag hårt och önskar att jag får bo hos pappa i stället för hos mamma. Nyckelpigan försvinner iväg mot havet och jag ser vårt skepp ligga nere vid stranden. Det ser litet ut på avstånd, som ett skepp man kan stoppa in i en flaska.

Min brors kompis med cowboyhatten kommer rusande och tar tag i mig och ropar att han har fångat en indian. Han håller mina armar hårt bakom ryggen och jag skriker högt. Min bror kommer springande och säger åt kompiserna att släppa mig.

- Hon är inte med, hon är för liten, säger han och de galopperar iväg igen. Jag kryper ihop där jag sitter och suger på min tumme. Pappa kommer ut med de andra vuxna och ler stort och säger att utsikten var fantastisk uppifrån fyren. Några kvinnor dukar upp mat i gräset på filtarna och jag går bort till dem och får en plastburk med kalla köttbullar och makaroner med ketchup som jag äter med en plastgaffel. Efter maten bildas en lång kö vid ett utedass som finns på ön. Jag går också dit med pappa och sitter där en lång stund innan han torkar mig i baken.

Innan vi går ombord på skeppet igen handlar vi i en liten handelsbod med en gammal gumma bakom disken. Hon har grått hår i en knut och ler hela tiden mot oss och plockar ner saker i bruna papperspåsar och slår in summan på en stor kassaapparat som låter "Pling". Jag står och tittar på när Sjung-Lars handlar snus och pipetobak och mannen med skägget köper plåster, Vademecum och Salubrin. Pappa köper ett godishalsband till mig och Lakrisal till min bror. Sen köper han en ask med Figaro halstabletter och en ask Toy tuggummi till sig själv. Jag tar på mig halsbandet och suger på några av pärlorna som är vita, skära och ljusblå. De är hårda men smälter i munnen.

I vimlet på väg tillbaka till skeppet tittar jag ner på stigen för att inte snubbla och tar tag i pappas byxben

igen för att hålla balansen i mina träskor. Jag går koncentrerat nerför backen mot stranden. När vi kommer fram till båten ser jag pappa en bit längre bort och tittar förvånat upp på skägghannen som ler mot mig. Jag släpper genast taget om hans byxben och rusar ner till pappa och slår armarna om hans ben. Pappa lyfter upp mig i famnen och vi går ombord på träbron som lagts ut från båten till land. När vi seglar ut igen säger pappa att det bara är tre dagar kvar av vårt sommarlov tillsammans. Jag gråter lite vid tanken på att skiljas från honom. Min bror sitter allvarlig bredvid oss och stirrar ut över havet. Hans kompis försöker få honom att spela kort, men han skakar på huvudet och sitter kvar hos oss. Så sitter vi alla tre och tittar bort mot horisonten alldeles tysta. Tills pappa börjar nynna på en melodi som vi känner igen. När han börjar sjunga stämmer vi in både jag och min bror och vi ler mot varandra:

”Uppför väggen går en gädda, men långa ludna svarta ben, men ni ska inte vara rädda... Ta en sup, så går han ned! Nej ni ska inte vara rädda... Ta en suuuup så gååår han neeeeeeeed!”

På kvällen tappar jag min framtand och det blöder lite. Pappa stoppar tanden i ett litet nubbeglas och säger att jag ska vänta tills imorgon och se om tanden blir till pengar under natten. Morgonen efter hittar jag en krona i glaset och tanden är borta.

Texten är utskriven från Poeter.se

Författaren JML med Poeter.se id #4155 innehar upphovsrätten